

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **V. K.**, e. č. X
státní příslušnost X
pobytem X
adresa pro doručování: X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne ze dne 16. 5. 2023, č. j. OAM-572/ZA-ZA12-D02-2022

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2023, č. j. OAM-572/ZA-ZA12-D02-2022, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni **se nepřiznává právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně brojila svou žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2023, č.j. OAM-572/ZA-ZA12-D02-2022, kterým bylo rozhodnuto tak, že žádost o udělení azylu je nepřipustná podle § 10 a odst. 1 písm. b) zák. č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon

o azylu“) Řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“ nebo „nařízení Dublin III“) je Polská republika.

II. Žaloba

2. Žalobkyně namítala, že žalovaný porušil § 3, § 50 odst. 4, § 68 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Žalovaný dále porušil § 25 písm. i) a § 10 písm. e) zákona o azylu a čl. 3 odst. 2 ve spojení s čl. 17 Dublinského nařízení.
3. Žalobkyně dále uvedla, že trpí rakovinou prsu s metastázemi do pohrudnice, což zapříčinilo vodu na plicích. Oproti předchozímu rozhodnutí pak dochází ke zhoršení jejího zdravotního stavu. Po předchozích zkušenostech s léčbou se rozhodla vycestovat na území ČR, kde se nachází její dcera Y. K., která požívá mezinárodní ochrany ve formě azylu. Na území ČR se rovněž nachází její vnuk. Žalobkyně by pak po dobu léčby jejího současného onemocnění mohla být nablízku své rodině, aby ji dcera případně mohla pomáhat a podporovat během léčby. Předcházející rozhodnutí žalovaného krajský soud zrušil, neboť shledal, že žalovaný dostatečně neposoudil, zda se nejedná o případ hodný zvláštního zřetele.
4. Žalobkyně tedy namítala nedostatečné posouzení možnosti jejího předání do Polska, a to s ohledem na čl. 3 odst. 2 ve spojení s čl. 16 a 17 Dublinského nařízení. Žalobkyně dále citovala čl. 16 a 17 Dublinského nařízení a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č.j. 2 Azs 222/2016-24 a ze dne 12. 1. 2017, č.j. 5 Azs 229/2016-44. Dle názoru žalobkyně pak žalovaný nedostál požadavkům kladeným na něj zdejší soudem a opět dostatečně nezhodnotil a neodůvodnil její rodinné vazby na území vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu, rodinnému zázemí a opoře během její léčby, kterou zajišťuje její dcera a vnuk.
5. Žalovaný pak v rozhodnutí toliko uvedl, že je pro žalobkyni lepší její léčba v ČR. Žalovaný si však nemyslí, že je v takové situaci, aby za ni ČR převzala odpovědnost. Žalobkyně k tomu namítla, že oproti předcházejícímu rozhodnutí dochází ke zhoršení jejího zdravotního stavu a doložila k tomu lékařské zprávy. V předcházející části léčby docházela k lékaři cca jednou měsíčně a brala léky. Rovněž zdůraznila, že všechna onkologická onemocnění jsou velmi nestabilní a jejich prognóza je nejasná. Nelze tedy nikdy s jistotou tvrdit, že je dosaženo stabilizace onemocnění s dobrým léčebným efektem. Byla ji i nabídnuta účast v nové klinické léčbě, avšak vzhledem k jejímu nejistému pobytu, bylo od toho nakonec upuštěno.
6. Žalobkyně dále uvedla, že trpí úzkostmi a rozvinutým depresivním syndromem. Dle psychologky je odkázána na péči své dcery, přičemž je schopna fungovat pouze částečně samostatně. S ohledem na její léčbu a psychický stav je doporučeno, aby zůstala v ČR. (odkázala zde na zprávu psychologky z Masarykova onkologického ústavu ze dne 24. 5. 2023). Již samotný špatný psychický stav je důvodem pro nepředání v rámci dublinského systému, natož v případě vážného onkologického pacienta Žalovaný tedy neposoudil

možné následky přemístění a vliv na její psychický stav a následné promítnutí do celkového zdravotního stavu.

7. Žalovaný se pak v napadeném rozhodnutí zaručil, že předání do Polska proběhne bezpečně, klidně a s ohledem na její zdravotní stav, ale nevyjádřil se k tomu, zda léčba bude plynule zajištěna i na území Polska a takovou záruku ani od polských státních orgánů nedostal.
8. Žalobkyně dále namítala nedostatečné posouzení aplikace čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení, tj. zda v případě Polska nedochází k systematickým nedostatkům v azylovém řízení a v podmínkách přijetí žadatelů o azyl, a to speciálně ve vztahu k osobám s vážným onemocněním. Žalobkyně se domnívá, že existují důvodné předpoklady se domnívat, že ji nebude poskytnuta adekvátní léčba. Žalovaný pak vycházel toliko z jedné zprávy Informace OAMP, Polsko, Azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska, dublinský systém ze dne 13. 6. 2022, což nemůže dostát požadavkům přesnosti a aktuálnosti, který požaduje zákon o azylu, a tudíž je nedostatečným podkladem pro vydání rozhodnutí. Žalobkyně zde odkázala na zprávu organizace AIDA o azylovém systému v Polsku za rok 2021, která uvádí, že od června 2015 je zdravotní péče a služby zajištěna soukromým subjektem (Petra Medica Sp. z o.o.). Podle této zprávy došlo k tomu, že kvalita specializované zdravotní péče se zhoršila a v některých případech byla dokonce žadatelům o mezinárodní ochranu odepřena, neboť se jednalo o nákladnější léčbu. Dokonce je popisován jeden konkrétní příklad, kdy pacientovi – žadateli o mezinárodní ochranu byla odmítnuta další léčba jeho onkologického onemocnění, a to s odvoláním na vysoké finanční náklady této léčby. Z této zprávy tedy plyne, že v Polsku může docházet k určitým nedostatkům, což je v rozporu s tím, co tvrdí žalovaný v napadeném rozhodnutí. Žalobkyně na zprávu odkazovala i v předcházející žalobě, ale dle názoru soudu se jednalo o ojedinělé excesy. I dle aktuální zprávy AIDA za rok 2022 byly případy odmítnutí péče zaznamenány i v tomto roce. Nejedná se tedy o ojedinělý exces, který byl vyřešen, ale jedná se o systematický problém, který se vyskytuje opakovaně. Zejména může docházet k problémům, které by zapříčinily přerušení léčby žalobkyně.
9. Žalobkyně závěrem uvedla, že je vážně nemocná a existují důvodné pochyby o tom, že v Polsku je dostupná zdravotní péče, a to především pro osoby podstupující nákladné léčby. Musí být proto důsledně posouzen přístup ke zdravotní péči a vyvráceny veškeré pochyby, neboť v posuzovaném případě je doslova její život v ohrožení.
10. S ohledem na výše uvedené žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve svém vyjádření především uvedl, že považuje napadené rozhodnutí za zákonné, přezkoumatelné, vycházejí z dostatečně zjištěného stavu věci a respektující ustálenou judikaturu. K námitce nedostatečného posouzení lékařské péče žalovaný nad rámec svého odůvodnění odkázal a citoval z článků zabývajících se zdravotní péčí v Polsku. Žalovaný dále uvedl, že ani skutečnost, že na území ČR má žalobkyně dceru a vnuka nevede k nutnosti postupu dle čl. 17 Dublinského nařízení.

IV. Jednání před soudem

12. Žalobkyně při jednání především uvedla, že léčba ji pomáhá, podstupuje chemoterapii. Léčba je efektivní, přičemž stejnou léčbu by nemohla podstoupit ani v Polsku ani v Bělorusku. Nemoc předpokládá pomoc někoho blízkého. V ČR ji pomáhá její dcera. V Polsku by byla sama. Dále uvedla, že polské vízum měla před 10 lety. Onkologické onemocnění se jí vrátilo po 8 letech. První kontakt s českými úřady byl za účelem léčby v ČR, nežádala o vízum. Nepřijela tedy žádat o azyl, ale účelem jejího pobytu byla léčba jejího onemocnění, což byla otázka života a smrti. Její zdravotní stav se postupně zhoršuje, neví, co bude další den. Nedokáže si představit, že by cestovala do Polska. Žalobkyně závěrem uvedla, že věří, že přežije a léčba ji zabere.
13. Zástupkyně žalovaného při jednání především uvedla, že v posuzovaném případě nelze dovodit, že by žalobkyni nebyla v Polsku poskytnuta potřebná péče. Do ČR přicestovala na polské vízum. Pokud chtěla zůstat v ČR, pak měla do ČR přicestovat na základě českého víza a její žádost o mezinárodní ochranu by posuzovala ČR. V Polsku pak nejsou dány závažné systémové nedostatky. Zástupkyně žalovaného závěrem uvedla, že i při vědomí závažnosti zdravotního stavu žalobkyně trvá na správnosti napadeného rozhodnutí, neboť předmětem posouzení není udělení humanitárního azylu, ale otázka, kdo bude posuzovat žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany. Z provedeného dokazování pak nevyplývá, že by léčba nemohla pokračovat v Polsku a že by její převoz nebyl možný.
14. Soud provedl při jednání dokazování ambulantními lékařskými zprávami z Masarykova onkologického ústavu z ze dne 23. 5. 2023, 30. 5. 2023, 27. 6. 2023, 11. 7. 2023, 25. 7. 2023 a 15. 8. 2023. Soud rovněž provedl dokazování zprávami o ambulantním lékařském vyšetření z Nemocnice Milosrdných bratří ze dne 20. 7. 2023. Soud provedl dokazování i zprávou Mgr. H. H., Ph.D., úsek klinické psychologie, Masarykova onkologického ústavu ze dne 24. 5. 2023. Soud při jednání vyslechl jako svědkyni dceru žalobkyně.

V. Posouzení věci krajským soudem

15. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), ve lhůtě stanovené v ustanovení § 32 odst. 1 zákona o azylu.
16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany ke dni vydání rozhodnutí soudu. Předmětem posouzení v této věci nejsou samotné důvody pro udělení či neudělení mezinárodní ochrany, nýbrž podmínky pro aplikaci ust. § 25 písm. i) ve spojení s ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
17. Soud k věci uvádí, že předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 9. 2022, č.j. OAM-572/ZA-ZA12-D02-2022 bylo zrušeno rozsudkem zdejšího soudu ze dne 19. 12. 2022, č.j. 32 Az 33/2022-28.

18. Žalobní námitky se obdobně jako v předcházející žalobě týkaly zejména toho, že se žalovaný dostatečně nezabýval tím, zda není možné aplikovat čl. 16 a 17 Dublinského nařízení.
19. Podle čl. 16 odst. 1 Dublinského nařízení, *pokud je žadatel z důvodu svého těhotenství či nedávného narození dítěte, vážné nemoci, vážného postižení nebo vysokého věku závislý na pomoci svého dítěte, sourozence nebo rodiče oprávněně pobývajícího na území některého členského státu, nebo pokud je toto dítě, tento sourozenec nebo rodič žadatele závislý na pomoci žadatele, členský stát obvykle ponechá spolu nebo sloučí žadatele s tímto dítětem, sourozencem nebo rodičem za předpokladu, že tyto rodinné vazby již dříve existovaly v zemi původu, toto dítě, sourozenec nebo rodič nebo žadatel jsou schopni se o závislou osobu postarat a dotyčné osoby vyjádřily své přání písemně.*
20. Podle čl. 17 odst. věty první nařízení Dublin III *odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.*
21. Soud k věci uvádí, že mezi účastníky není sporné, že žalobkyně trpí rakovinou prsu s metastázemi.
22. Žalobkyně v pohovoru před správním orgánem konaném dne 20. 3. 2023 mj. uvedla, že aktuálně prochází chemoterapií. Každý den od 1 dne do 21 dne měsíce podstupuje chemoterapii. Následně má týden pauzu a 28 den v měsíci jde za lékařem na kontrolu. Chemoterapie je v tabletách. Každé tři měsíce pak podstupuje CT vyšetření. Chemoterapie by měla pokračovat, dokud nenastane zlepšení. Žalobkyně dále i v tomto pohovoru uvedla, že uklízí lékárnou od tří hodin odpoledne do šesti do večera. Do práce chodí každý den, mimo víkend. Každé úterý pak chodí na brigádu do obchodu X. Zakládá zde zboží, lepší cenovky na zboží. Také vodí vnuka na trénink basketbalu v úterý od 14 do 15 hod a také na trénink MMA. Dcera ji pomáhá tak, že kupuje potraviny a platí za ubytování. V současné době má nejlepší možnou péči, léčba je na míru. Má zde dceru, která s ní chodí na vyšetření. V Polsku by nedostala tak kvalitní léčbu a měla by i horší ubytování. Rovněž uvedla, že dle doktora se její ukazatele neustále zlepšují.
23. Žalobkyně při soudním jednání sice uvedla, že její léčba je efektivní a zabírá, ale současně poukázala i na to, že se její zdravotní stav zhoršuje. Její dcera pak v rámci své svědecké výpovědi uvedla, že zdravotní stav žalobkyně se zhoršuje, má metastázy na kostech, na hrudníku, v uzlinách. Podstupuje silnější chemoterapii. Dále uvedla, že žalobkyni doprovází na chemoterapie a nakupuje jídlo. Žalobkyně je schopna sama se najíst, osprchovat, ale pomáhá ji obout boty. Z lékařských zpráv z Masarykova onkologického ústavu plyne, že od 7/2023 klinicky i dle TM jednoznačně progrese onemocnění. Podle názoru soudu je zřejmé, že od doby konání pohovoru před správním orgánem dne 20. 3. 2023 a po vydání napadeného rozhodnutí došlo ke zhoršení onemocnění žalobkyně.
24. Ve zprávě Masarykova onkologického ústavu, úseku klinické psychologie, Mgr. H. H., Ph. D, ze dne 24. 5. 2023 označené jako „Doporučení psychologa k pobytu pacientky v České republice“ je mj. uvedeno, že *pacientka navštívila 11. 5. 2023 ambulanci klinické psychologie MOU za účelem zhodnocení aktuálního psychického stavu. V rámci klinicko-psychologického vyšetření bylo zjištěno, že pacientka trpí úzkostnými stavy a rozvinutým*

depresivním syndromem s příznaky středně hluboké deprese, jež souvisí se závažností probíhajícího onkologického onemocnění. Vzhledem k závažnosti psychického i somatického stavu je pacientka schopna samostatně fungovat v každodenním životě pouze omezeně. V rámci rodinného systému je odkázána na péči a přítomnost dcery, která má v ČR trvalý pobyt. Jiné rodinné zázemí nemá, hrozící rozdělení matky od dcery v rámci probíhajícího azylového řízení se jeví pro psychický stav matky jako rizikové. Vzhledem ke zjištěným skutečnostem se doporučuje, aby žalobkyně mohla dále pobývat v péči dcery. Ve zprávě je pak rovněž uvedeno prosba, aby k tomuto bylo přihlédnuto při dalším průběhu správního řízení o přidělení azylu. Doporučení se vydává s vědomím a na žádost žalobkyně.

25. Soud k věci uvádí, že žalovaný se možnou aplikací čl. 16 Dublinského nařízení v napadeném rozhodnutí zabýval. Žalovaný k tomu uvedl, že osobou závislou na péči je osoba, která nemá nebo má jen omezenou schopnost řešit svoji nepříznivou sociální situaci související především s věkem nebo nepříznivým zdravotním stavem vlastními silami. Žalovaný má za to, že žalobkyně tuto definici nenaplní. Jak samotná žalobkyně uvedla, chodí pravidelně pracovat. Stará se naopak o vnuka. K žalovanému přichází pravidelně sama, bez pomoci dcery, na kterou se odkazuje. Žalovaný nezpochybňuje, že nemoc, kterou žalobkyně trpí, je vážnou nemocí. Z druhé strany se stav žalobkyně od června roku 2022 výrazně zlepšil a dle závěrů zdravotní ambulantní zprávy ze dne 25. 4. 2023 bylo dosaženo stabilizace onemocnění s dobrým léčebným efektem. Soud je toho názoru, že takto provedená úvaha ve vztahu k aplikaci čl. 16 Dublinského nařízení již k datu rozhodnutí soudu nemůže obstát. V posuzované věci totiž nelze pominout, že po vydání napadeného rozhodnutí došlo ke zhoršení onemocnění žalobkyně. Stejně tak v napadeném rozhodnutí nebyl zhodnocen nepříznivý psychický stav žalobkyně, který plyne ze shora citované zprávy psychologky. Psycholožka pak výslovně uvádí, že žalobkyně je schopna samostatně fungovat v každodenním životě jen omezeně a je odkázána na péči a přítomnost dcery. Ani tyto skutečnosti nemohl žalovaný v rámci svého rozhodnutí hodnotit, neboť byly zjištěny až po vydání napadeného rozhodnutí. Soud je však povinen vycházet ze skutkového stavu ke dni vydání svého rozhodnutí, a tudíž nemohl k těmto skutečnostem v rámci svého hodnocení nepřihlédnout. Z obsahu správního spisu soud nezjistil, že by žalobkyně byla s ohledem na její vážné onemocnění poučena o možnosti využít čl. 16 odst. 1 Dublinského nařízení s tím, že je potřeba, aby se přání písemně vyjádřila ona i její dcera. Žalobkyně žije společně s dcerou a vnukem a dcera ji v léčbě pomáhá a podporuje např. ji doprovází na chemoterapie. Soud pro úplnost dodává, že dcera žalobkyně pak na území ČR pobývá oprávněně, neboť ji byl v ČR udělen azyl.
26. V nyní posuzovaném případě se krajský soud dále zaměřil na to, jakým způsobem žalovaný posoudil možnost aplikace čl. 17 Dublinského nařízení. Podle bodu 14 odůvodnění Dublinského nařízení platí, že členské státy by při jeho uplatňování měly mít na mysli především respektování rodinného života.
27. Ustanovení čl. 17 Dublinského nařízení upravuje tzv. doložku svrchovanosti, která zachovává členskému státu pravomoc převzít odpovědnost za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu bez ohledu na kritéria upravená Dublinským nařízením. Členskému státu, který rozhoduje o přemístění žadatele, tedy dává možnost si podle svého vlastního uvážení ponechat žadatele ve své vlastní jurisdikci, přestože v souladu s Dublinským nařízením má příslušnost k posouzení jeho žádosti jiný stát.

28. Podle Soudního dvora EU se každý členský stát může svrchovaně rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu k posouzení (rozsudek ze dne 4. 10 2018, *Fathi*, C-56/17, bod 53). S ohledem na rozsah posuzovací pravomoci takto přiznané členským státům je na dotčeném členském státu, aby určil, za jakých okolností si přeje využít možnost danou diskrečním ustanovením podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III, a sám akceptoval, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu, k jejímuž posouzení není příslušný podle kritérií stanovených tímto nařízením (rozsudek ze dne 23. 1. 2019, *M. A. a další*, C-661/17, bod 59).
29. Tato možnost posoudit žádost o mezinárodní ochranu představuje diskreční oprávnění členského státu, nikoli jeho povinnost. Případné využití čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III je otázkou správního uvážení žalovaného. Žadatel na něj proto nemá právní nárok.
30. Diskrece žalovaného ohledně využití či nevyužití čl. 17 nařízení Dublin III však není neomezená. Nejvyšší správní soud proto ve své judikatuře dovodil, že *pokud v konkrétním případě existují důvody hodné zvláštního zřetele, má žalovaný povinnost zdůvodnit, proč nevyužil diskrečního oprávnění* (rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24).
31. Nejčastější důvod použití diskrečního oprávnění vyjadřuje bod 17 odůvodnění nařízení Dublin III takto: „Kterýkoli členský stát by měl mít možnost odchýlit se od kritérií příslušnosti, zejména z humanitárních důvodů a z důvodu solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, která byla podána tomuto nebo jinému členskému státu, i když pro toto posouzení není příslušný podle závazných kritérií stanovených tímto nařízením“. Nejvyšší správní soud dodává, že v rámci případů hodných zvláštního zřetele jsou patrné dvě typové skupiny: „V první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k České republice, resp. Česká republika má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby našemu státu či pro jiný specifický vztah k němu). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné nařízení Dublin III typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla“ (rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24, bod 33).
32. K ustanovení čl. 17 odst. 1 se vyjádřil SD EU např. v rozsudku ze dne 16. 2. 2017, *C. K. a další v. Republika Slovenija*, C-578/16, ECLI:EU:C:2017:127 (dostupné na <http://eur-lex.europa.eu>). Tento rozsudek se týkal předběžné otázky Slovinska ze dne 21. 11. 2016 a otázky přemístění závažně nemocného žadatele o azyl do Chorvatska, státu příslušného k posouzení jeho žádosti. Soudní dvůr v této věci dospěl k závěru, že výklad čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III představuje otázku výkladu unijního práva. Dále dospěl k závěru, že článek 4 Listiny základních práv Evropské unie (zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení anebo trestu) musí být vykládán v tom smyslu, že „při neexistenci závažných důvodů se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům v členském státě příslušném pro posouzení žádosti o azyl, lze přemístění žadatele o azyl v rámci nařízení Dublin III provést pouze za podmínky, které vylučují, že toto přemístění s sebou ponese skutečné a prokázané riziko, že dotyčná osoba bude vystavena nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu tohoto článku; - za okolností, kdy by přemístění žadatele o azyl, který trpí obzvláště závažným duševním nebo fyzickým onemocněním, s sebou neslo skutečné a prokázané riziko značného a nevratného zhoršení jeho zdravotního stavu, představuje toto

přemístění nelidské a ponižující zacházení ve smyslu uvedeného článku; přísluší orgánům členského státu, který má provést přemístění, a případně jeho soudům, aby vyloučily jakoukoliv závažnou pochybnost týkající se dopadu přemístění na zdravotní stav dotčené osoby a přijaly nezbytná opatření proto, aby k jejímu přemístění došlo za podmínek, které umožňují vhodným a dostatečným způsobem ochránit zdravotní stav této osoby. V případě, že přijetí uvedených opatření nebude vzhledem k obzvláštní závažnosti onemocnění dotčeného žadatele dostatečné k zajištění, že jeho přemístění s sebou neponese skutečné riziko značného a nevratného zhoršení jeho zdravotního stavu, přísluší orgánům dotčeného členského státu, aby odložily výkon přemístění této osoby, a to do doby, než bude její stav takový, že bude způsobilá k takovému přemístění, a jestliže případně zjistí, že se zdravotní stav dotčeného žadatele o azyl v krátké době nezlepší nebo že odklad řízení po dlouhou dobu může zhoršit stav dotčené osoby, může se dožadující členský stát rozhodnout, že žádost přezkoumá sám, přičemž uplatní „diskreční ustanovení“ stanovené v čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Článek 17 odst. 1 tohoto nařízení vykládaný ve světle článku 4 Listiny nelze vykládat tak, že za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené ve věci v původním řízení, ukládá tomuto členskému státu povinnost, aby uvedené ustanovení uplatnil.

33. Soud k věci uvádí, že žalovaný při aplikaci čl. 17 hodnotil zdravotní stav žalobkyně ve vztahu k možnosti pokračování její léčby v Polsku. Rovněž uvedl, že dle lékařských zpráv překládaných správnímu orgánu je zřejmé, že je schopna přemístění do Polska. Soud však k věci uvádí, že i tady je třeba vycházet ze skutkového stavu ke dni jeho rozhodnutí. Nelze tedy pominout, že po vydání napadeného rozhodnutí došlo ke zhoršení onemocnění žalobkyně. Tato skutečnost plyne z lékařských zpráv a rovněž z toho, co uvedla žalobkyně a její dcera ve své svědecké výpovědi. V souvislosti se zhoršením onkologického onemocnění žalobkyně pak je třeba zvážit i psychické potíže žalobkyně uvedené ve zprávě klinické psychologky Mgr. H. H., Ph.D. S ohledem na zhoršení vážného onemocnění žalobkyně ve spojitosti s jejími psychickým onemocněním má soud za to, že není najisto postaveno, zda by její přemístění sebou nemohlo nést skutečné riziko značného a nevratného zhoršení jejího zdravotního stavu. Dle názoru soudu by bylo třeba, aby možnost případného vzniku tohoto rizika byla vyloučen odborným lékařským posouzením.
34. Jde-li o podmínky azylového řízení v Polsku, krajský soud konstatuje, že žalovaný se ve svém rozhodnutí zabýval kvalitou polského azylového řízení ve vztahu k dostupnosti lékařské péče, přičemž vycházel z Informace OAMP, Polsko – Azylový systém ze dne 13. 6. 2022. Z informace je patrné, že žadatelé mají právo na lékařskou péči ve stejném rozsahu jako polští občané se zdravotním pojištěním, a to i v případě, kdy je jim snížena/odebrána finanční/hmotná pomoc. Lékařská péče je zpravidla zajišťována přímo v přijímacích střediscích, včetně psychologické péče (v důsledku Covid 19 byla dočasně pozměněna na telefonickou). V některých případech čelili v minulých letech žadatelé neoprávněnému zamítnutí péče, rovněž může existovat jazyková bariéra z důvodu omezené dostupnosti či nedostatečné odbornosti překladatelů. Soud k věci uvádí, že by žalovaný měl při posouzení vycházet z aktualizovaných a nejnověji dostupných zpráv a zemi příslušné k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Současně ohledně aktuálnosti podkladů rozhodnutí lze odkázat i na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č.j. 45 Az 21/2016-55 (publikováno pod č. 3714/2018 Sb. NSS) podle něhož zastaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat pouze na základě faktu od datu vydání

takové zprávy. Zastaralá je pak taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím využitím již nejsou aktuální, neboť situace popsaná ve zprávě se změnila. Žalobkyně odkázala na zprávu AIDA za rok 2022, podle níž případy odmítnutí péče byly zaznamenány i v roce 2022. Podle názoru soudu bylo úkolem žalovaného obstarat si aktuální a dostatečné informace směřující k posouzení toho, zda se jedná o ojedinělé excesy s možností domoci se nápravy nebo jde o systémový nedostatek a žalobkyně by se mohla obávat o dostupnost zdravotní péče. Nebylo proto dostatečné, pokud žalovaný s ohledem na vydání napadeného rozhodnutí vycházel z informace staré téměř jeden rok.

VI. Závěr a náklady řízení

35. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že jí v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil s tím, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
36. V dalším řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je žalovaný vázán právním názorem krajského soudu obsaženým v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.)
37. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci úspěšná žalobkyně o přiznání náhrady nákladů řízení nepožádala a krajský soud ani ze spisu nezjistil, že by ji nějaké náklady vznikly, proto soud rozhodnul, že se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II. rozsudku). Žalovaný byl v řízení neúspěšný, a proto právo na náhradu nákladů nemá (výrok III. rozsudku).

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 17. srpna 2023

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce